

Notat

J.nr.

Sammenfatning af vurderinger af konsekvenser for EU-beskyttet natur ved forslag til etablering af nationalt testcenter for vindmøller i Østerild

./.

Som led i vurdering af mulighederne for at etablere et nationalt testcenter for store vindmøller i Østerild Plantage er der gennemført vurderinger og undersøgelser af den evt. påvirkning, etablering og drift af testcentret måtte have på beskyttede arter og naturtyper, samt de afværgeforanstaltninger, der påtænkes iværksat for at opveje en evt. påvirkning. VVM'ens konklusioner er blevet konkretiseret og kvalificeret i en række opfølgende notater (se bilag 1 for oversigt). Notater om afværgeforanstaltninger, som indgår i listen, er relevante, dels fordi de afspejler omfanget af påvirkning, dels fordi foranstaltningerne som integreret led i projektet har som formål som minimum at opveje denne påvirkning.

Dette notat har til hensigt at sammenfatte de forskellige vurderinger af evt. påvirkning af arter og naturtyper, der er beskyttet af regler, der følger af EU-lovgivning (habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne). Baggrunden herfor er, at der gælder særlige krav til vurderinger for planer og projekter, der kan påvirke de særligt udpegede Natura 2000-områder (artikel 6, stk. 3 i habitatdirektivet). Desuden gælder der på baggrund af EU-forpligtelserne en række generelle regler i forhold til at påvirke arter (fugle og de såkaldte bilag IV-arter) og deres levesteder (reder og æg, yngle- og rasteområder), som også er vurderet i processen.

Notatet sammenfatter konklusioner i forhold til:

- de nærliggende Natura 2000-områder (arter og naturtyper)
- generel beskyttelse af bilag IV-arter (forstyrrelser, yngle-/rasteområder, kollisions-risiko)
- generel beskyttelse af fugle (forstyrrelser, levesteder og kollisions-risiko)

Hvert enkelt afsnit indledes med en præsentation af regelgrundlaget. For mere detaljeret gennemgang af regler kan henvises til By- og Landskabsstyrelsens notat af 15. juni 2009 (om Natura 2000) og bemærkninger til L 206, som gennemgår de danske regler, der gennemfører EU-reglerne.

Indledningsvist er det vigtigt at understrege, at EU-reglerne rummer 2 parallelle beskyttelsesregimer i forhold til nye planer og projekter:

- 1) Beskyttelse af særligt udpegede områder, hvor der stilles krav om, at skade på udpegningsgrundlaget uden rimelig tvivl skal kunne afvises på et videnskabeligt grundlag.
- 2) Generel beskyttelse af arter også udenfor de udpegede områder. Her er der rum for større grad af fagligt skøn om bestande af arterne påvirkes negativt.

For fuldstændighedens skyld bør det understreges, at visse arter er omfattet af begge beskyttelsesregimer (f.eks. odder og stor vandsalamander), men beskyttelsen i 1) gælder kun i forhold til forekomster i de udpegede områder, og alene såfremt arterne er på udpegningsgrundlaget.

2. Natura 2000-områder

2.1 Det retlige grundlag

Planer og projekter skal, inden de beslutes, vurderes for, om de kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatdirektivets artikel 6, stk. 3. Hvis det er tilfældet, skal de vurderes nærmere for deres påvirkning på de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, før en myndighed træffer beslutning om at gennemføre planen eller projektet. Vurderingen skal kunne afvise, at der kan ske skade på Natura 2000-områder. Hvis det ikke er muligt, kan planen eller projektet ikke gennemføres, medmindre betingelserne for at fravige beskyttelsen er til stede, jf. direktivets art.6, stk. 4.

Den skade, der skal kunne afvises, drejer sig om udpegningsgrundlaget. Dvs. de naturtyper og arter og deres levesteder i området, som området er udpeget for at beskytte. Det gælder både fuglebeskyttelsesområder og habitatområder, tilsammen Natura 2000-områder.

Når en plan eller et projekt skal vurderes, er det ikke afgørende, om den påtænkte aktivitet foregår udenfor eller indenfor det udpegede område. Afgørende er, om der er en påvirkning af arter eller naturtyper (udpegningsgrundlaget) inde i området.

Særligt vedrørende arterne gælder, at planer og projekter ikke må påvirke arterne i en grad, så de ikke kan udnytte levesteder inde i områderne. Flere arter på områdernes udpegningsgrundlag, især fugle, bevæger sig også uden for Natura 2000-området, f.eks. i forbindelse med fødesøgning. Sådanne levesteder for udpegningsgrundlaget udenfor grænserne af de udpegede områder er ikke omfattet af den særlige beskyttelse for Natura 2000-områder.

I situationer, hvor der kan være en væsentlig påvirkning ind i områderne eller der er tvivl herom, skal der gennemføres en nærmere vurdering, så det uden rimelig tvivl på bedst videnskabelige grundlag kan afvises, at der sker skade, før der træffes beslutning.

I vurderingen skal indgå alle relevante aspekter af en evt. påvirkning fra en plan eller et projekt. Det er i den sammenhæng vigtigt at være opmærksom på virkningen af afværgeforanstaltninger, som integreres i planen eller projektet.

I en nærmere vurdering kan det typisk for en række arter og naturtyper på forhånd afvises, at en plan eller et projekt kan skade området. I disse situationer vil det ud fra en proportional betragtning ikke give mening at iværksætte nærmere undersøgelser, f.eks. hvis et anlæg lokaliseres udenfor et Natura 2000-område og det uden rimelig tvivl kan konkluderes, at naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget ikke påvirkes, alene på grund af afstanden.

Efter habitatdirektivet skal den nødvendige dokumentation for, at der ikke sker skade, foreligge senest på det tidspunkt hvor der træffes endelig beslutning om planen eller projektet.

2.2 Vurdering af påvirkning af naturtyper i Østerild-sagen

Testcentret etableres et stykke udenfor Natura 2000-områder. Den nærmeste mølle er således planlagt etableret ca. 1,5 km fra grænsen til det nærmeste Natura 2000-område. En direkte fysisk påvirkning af terrestriske naturtyper inde i Natura 2000-områderne (eks. beslaglæggelse af arealer med naturtyper) er således ikke relevant at vurdere nærmere, da det uden rimelig tvivl kan afvises, at der sker en påvirkning.

DMU's konsekvensvurdering konkluderer, at "Østerild-området ligger udenfor Natura 2000-områderne og rummer således ikke kortlagt habitatnatur."

Testcentret kan dog potentielt have en indirekte virkning i form af merudvaskning af næringsalte til naturtyper og levesteder i Natura 2000-områder, som testcenter-området ligger i oplandet til.

Næringssaltudvaskning som følge af skovrydning

VVM-høringen afdækkede, at VVM'en ikke havde taget højde for den påvirkning, rydning af skov til etablering af testcentret måtte have på Natura 2000-områder i form af mertilledning af næringsalte, der udvaskes fra de ryddede arealer. Mertilledningen vil kunne påvirke søer og de marine naturtyper, der samtidig er levested for bl.a. en række vandfugle. Der blev derfor som opfølgning på VVM'en gennemført en særskilt vurdering heraf på bedste faglige grundlag.

Det forudsættes i vurderingen, at der skal ryddes op til 750 ha skov i første fase og op til 1200 ha på længere sigt¹. Det fremgår af vurderingen, at rydningen samlet i de første 3 år efter rydningen kan indebære en merudvaskning af næringsalte på op til ca. 11 tons kvælstof/år til Vullum Sø, Lønnerup Fjord, Østerild Fjord og Limfjorden, der alle indgår i Natura 2000-områder. Der er tale om et konservativt skøn og der tages udgangspunkt i et worst case-scenarie.

Orbicon opstiller en række muligheder for, som integreret led i projektet, at afværge disse mertilledninger af næringsalte. Det kan ske gennem

- såkaldte skovbrugforanstaltninger (tilrettelæggelse af rydning m.m.), som ikke kan kvantificeres
- etablering af vådområder med henblik på denitrificering (arealbehov: 96-171 ha, afhængig af de pågældende arealers aktuelle anvendelse)
- ekstensivering af landbrugsarealer (arealbehov: 360 ha, hvis landbrugsjord i omdrift).

Orbicon gennemgår for hvert af de 3 deloplande, der er i spil, hvilke muligheder, der er for at afværge en mertilledning som følge af skovrydningen. Det vurderes på baggrund af analyser af arealer i alle 3 deloplande, at der er tilstrækkelige arealer til rådighed til at iværksætte vådområdeprojekter eller ekstensivere landbrugsarealer med henblik på at opveje mertilledningen til Natura 2000-områderne, så en negativ effekt heraf undgås.

Derved er det uden rimelig tvivl dokumenteret, at skade i form af mertilledning af næringsalte kan undgås.

Det forudsættes i lovforslaget (L 206), at der skal gennemføres de nødvendige afværgeforanstaltninger. I relation til næringsalte vil der primært blive tale om at etablere vådområder.

2.3 Vurdering af påvirkning af arter på udpegningsgrundlaget

2.3.1 Fugle

VVM'en vurderer, at det er usandsynligt, at der vil ske virkning på fuglearter og deres levesteder inde i Natura 2000-områderne. Der er helt overvejende tale om en lang række vandfugle og visse rovfugle, som er på udpegningsgrundlaget. Denne vurdering bekræftes af DMU:

¹ Det er efterfølgende vurderet, at der max. forventes ryddet ca. 600 ha skov i første fase og op til 800 ha på længere sigt. Det vil indgå i et ændringslovforslag til loven. Ændringen betyder selvsagt, at mertilledningen af næringsstoffer og øvrige påvirkninger reduceres.

"For ... Østerild plantage giver vindmølleplaceringerne ingen påvirkning ind i fuglebeskyttelsesområder, der kan påvirke arter på udpegningsgrundlaget".

Disse konklusioner bekræfter, at det alene på grund af afstanden til møllerne uden rimelig tvivl og uden yderligere undersøgelser kan afvises, at fugle på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne påvirkes (dog om næringssaltpåvirkning af levesteder for vandfugle, som DMU ikke behandler, se ovenfor under pkt. 2.2).

VVM'en peger på, at der forekommer fuglearter udenfor fuglebeskyttelsesområderne, som er på udpegningsgrundlaget inde i områderne (gæs og svaner, trane, havørn). Hvad angår forekomst af fuglearter udenfor fuglebeskyttelsesområderne, herunder fugle, der måtte være på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne, henvises til pkt. 4. nedenfor. Det gælder tilsvarende i forhold til vurderingen i VVM såvel som DMU-notat i forhold til barrierevirkningen af testcentret i forhold til trækkende fugle, hvor der omtales påvirkning af fugle og deres levesteder uden for Natura 2000-områderne.

2.3.2 Andre arter på udpegningsgrundlaget

I de nærliggende Natura 2000-områder er følgende arter på udpegningsgrundlaget

Vullum Sø: Hedepletvinge (sommerfugl).

Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg: Havlampret, stor vandsalamander, damflagermus, odde og spættet sæl.

Det kan alene på grund af afstanden og arternes økologi uden rimelig tvivl afvises, at arterne hedepletvinge, havlampret, stor vandsalamander og spættet sæl vil blive påvirket negativt som følge af etablering af testcentret, og de er derfor ikke i VVM eller DMU vurderet som relevante i forhold til Natura 2000 (for evt. indirekte påvirkning med næringsalte, se pkt. 2.2). Tilsvarende konklusion gælder for levesteder for odde og damflagermus inde i Natura 2000-området.

Odde og flagermus samt stor vandsalamander er tillige bilag IV-arter og dermed omfattet af den generelle beskyttelse også udenfor Natura 2000-områderne. Der henvises til pkt. 3 nedenfor.

3. Bilag IV-arter

3.1. Det retlige grundlag

En række danske dyre- og plantearter er listet på habitatdirektivets bilag IV og er dermed omfattet af direktivets artikel 12. Bestemmelsen indeholder et forbud mod forsætlige drab og forstyrrelser samt forbud mod at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for dyrearterne. Planterne må ikke indsamles eller beskadiges. Forbuddene er absolutte og kan kun fraviges, hvis særlige betingelser herfor er til stede, jf. habitatdirektivets artikel 16.

Forbuddet er gennemført i Danmark dels gennem et generelt forbud i naturbeskyttelseslovens § 29 a og en tilsvarende bestemmelse i jagt- og vildtforvaltningslovens § 7 a, dels i form af retningslinjer for myndighedernes behandling af ansøgninger om tilladelser m.v., især gennem den såkaldte habitatbekendtgørelse (bkg. 408).

For dyrearter, som er relevante her, har Europa-Kommissionen udarbejdet en vejledning, hvor der fortolkes, at beskyttelsen mod forstyrrelser gælder i situationer, hvor det kan have skadelig virkning for bestande og at beskyttelsen af yngle- og rasteområder – ligeledes med fokus på bestande – kan ske ud fra et såkaldt økologisk funktionalitetsprincip. Dvs., at forbuddet betragtes som opretholdt, hvis den økologiske funktionalitet af et samlet yngle- eller rasteområde opretholdes. Denne fortolkning indebærer, at et yngle- og rasteområde ansues som et netværk af lokaliteter, hvor det er den samlede funktion, der skal sikres opretholdt, og ikke nødvendigvis den enkelte lokalitet i netværket. Det kan således accepteres, at en lokalitet i netværket nedlægges, hvis den kan erstattes af en tilsvarende lokalitet andetsteds i netværket. I en sådan tilgang skal inddrages bl.a. de enkelte lokaliteters betydning i netværket samt artens bevaringsstatus.

DMU, Orbicon og Statens Naturhistoriske Museum, Zoologisk Museum har vurderet evt. påvirkning for hver af de relevante arter i Østerild

3.3 Vurdering af påvirkning af udvalgte arter

Odder

DMU har oplyst, at "Odder forekommer i området, men kerneområdet for arten er vådområderne i Vejlerne, hvor arten yngler. Møllernes placering og drift vurderes kun i begrænset omfang at have indflydelse på artens tilstedeværelse i området og vil heller ikke ændre artens bevaringsstatus i regionen. Rydning af store områder vil dog kunne gøre arten mere følsom for forstyrrelse gennem tab af skjulemuligheder. Aktiviteterne i forbindelse med større bygnings- og vejanlæg kan dog i anlægsperioden have en væsentligt forstyrrende effekt. Anlægsfasen bør derfor være så kort som muligt og foregå på det tidspunkt af året, hvor det er mindst forstyrrende for arten."

Orbicon kan på baggrund af feltbesigtigelse konstatere, at odderen forekommer almindelig i området. Den benytter tydeligvis de mange grøfter som vandrings og spredningsveje gennem området, mens søerne bliver anvendt som fourageringsområde.

Orbicon anviser på den baggrund en række afværgeforanstaltninger, dels i anlægsfase, dels i driftsfase, primært med henblik på at undgå forstyrrelser fra menneskelig aktivitet i området. Det anvises bl.a., at lav plantevækst langs grøfter m.v. efterlades ved rydning af arealerne, og at der udlægges en bredere, bevokset bræmme langs udvalgte vandveje.

Orbicon anfører endvidere, at odderens livsbetingelser i Thy/projektområdet i forskellig grad vil kunne fremmes af projektet, bl.a. i det omfang, der i driftsplan og forvaltning af vind- og testfelt sker (gen)opretning af vådområder og skånsom vedligeholdelse af vandløb og grøfter.

Orbicon konkluderer samlet: "Det er vurderingen, at en kombination af disse foranstaltninger, gennemført med det fornødne helhedssyn, omhu og konsekvens for hele området kan opretholde områdets økologiske funktionalitet for det samlede test- og vindfelt."

På baggrund heraf vurderer Miljøministeriet det muligt at overholde den generelle EU-beskyttelse af odder, idet de angivne hensyn og afværgeforanstaltninger vil blive indarbejdet i anlægs- og driftsfasen.

Padder, herunder stor vandsalamander

I testområdet vil en række levesteder formentlig gå tabt, da arealer vil skulle inddrages til tekniske anlæg. Det vil kunne gå ud over særlige lokale bestande af padder og krybdyr, der er knyttet til vandhuller, som kan blive sløffet. Disse tab vil kunne opvejes ved genopretninger og forbedringer af vandhuller, vådområder m.v. i vindfeltet. Anlægget vurderes derfor ikke at have væsentlig indflydelse på arternes bevaringsstatus lokalt som i regionen.

Orbicon kommer efter feltbesigtigelse af området med helt konkrete anvisninger til afværgeforanstaltninger, som har til formål at sikre den økologiske funktionalitet opretholdt.

Miljøministeriet vurderer på den baggrund, at de EU-retlige forpligtelser til at beskytte padder – herunder stor vandsalamander – vil være overholdt, idet der gennemføres de nødvendige afværgeforanstaltninger som anvist.

Birkemus

Det er i VVM-redegørelsen oplyst, at birkemusen i hvert fald tidligere havde et kerneområde omkring Østerild og er fundet på egnen. Der er observeret birkemus tæt på vindfeltet men ikke i selve vindfeltet.

DMU oplyser, at birkemusen er vidt udbredt i Thy, men at der ikke foreligger oplysninger om fund af arten i Østerild. Arten er imidlertid svær at registrere. Anlægsarbejdet vil kunne påvirke yngle- og rasteområder, opsplutte bestande og forstyrre arten under anlægsarbejdet. Til gengæld vil et mere varieret mosaiklandskab med fugtige lysåbne naturtyper, iblandet med skov- og kratbevoksninger vil kunne udgøre et levested for birkemusen. Der er dog ingen erfaringer med effektiviteten af afværgeforanstaltninger.

Det er Orbicons vurdering, at anlægsarbejdet vil kunne påføre enkelte birkemus skade ved jordarbejder, men at sandsynligheden for at ramme en samlet bestand ikke er stor. Som helhed vil projektet ved udlæg og naturpleje af vindfeltet give gode muligheder for at skabe og vedligeholde biotoper, der er gode for birkemusen.

Miljøministeriet vurderer på denne baggrund, at de EU-retlige forpligtelser til at beskytte birkemus vil være overholdt, da projektet gennem udlæg og naturpleje og ændringen af landskabet fra store områder, der i dag er uegnet som levested for birkemus, til en mosaik med mere lysåbne naturtyper vil forbedre levestederne for birkemus i området.

Markfirben

Markfirben findes generelt på tørre, solbeskinnede lokaliteter. Det kan ikke udelukkes at arten findes i området, men der er kun konstateret en enkelt forekomst. Levevilkårene for markfirben vurderes i øvrigt ikke at blive væsentligt berørt. Hvis levesteder påvirkes negativt vil der kunne laves afværge- og kompensationsforanstaltninger for arterne i området. Anlægget vurderes derfor ikke, at have væsentlig indflydelse på artens besvaringsstatus lokalt i området. Der ses i øvrigt gode muligheder for i den kommende driftsplan at tilgodese denne art gennem anlæg og pleje af egnede levesteder.

Selvom det er sandsynligt, at markfirben findes flere steder i projektområdet, er det Miljøministeriets vurdering, at de EU-retlige forpligtelser til at beskytte markfirben vil blive overholdt. I vurderingen er indgået, at der udlægges erstatningsnatur, hvor mulige yngle- og rasteområder beskadiges.

Flagermus

Det fremgår af VVM-redegørelsen, at der næppe er væsentlige bestande af flagermus i plantagerne, der består af forholdsvis unge bevoksninger. En eventuel skade på lokale bestande vil kunne opvejes ved, at der i forbindelse med projektet f.eks. iværksættes en forbedret kvalitet af levesteder for flagermus i de omkringliggende skovområder. Evt. genskabte vådområder vil kunne forbedre fourageringsmulighederne.

Der er kun fundet få flagermus i området og der er kun få flagermus i det nordlige Thy. Der er små bestande af f.eks. damflagermus. Damflagermus og vandflagermus findes i nærheden af projektområdet. Begge arter tilbringer den langt overvejende del af deres fourageringstid på jagt efter insekter lavt over vandfladen på vandløb, søer og, her i Thy, lavt over fjordene. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at disse flagermus også af og til vil jage i området hvor vindfelt og møller etableres. Det vurderes, at det ikke helt kan udelukkes, at opsætning af vindmøller vil kunne udgøre en risiko for flagermus, der lever i det område, der omgiver projektområdet.

Der er få undersøgelser af flagermus i forhold til kollisionsrisiko med vindmøller. En amerikansk undersøgelse har vist, at drab af flagermus som følge af kollisioner med vindmøllers roterende blade kan forekomme. Det menes, at ske fordi vindmøllers tårn og blade tiltrækker store mængder insekter, og at flagermus bliver dræbt i forbindelse med jagt på disse insekter. Kendskabet til problemstillingen under danske forhold er dog begrænset.

Området er ikke vurderet til at være et kerneområde for de relativt få arter, der forekommer i området. På det foreliggende grundlag kan kollisionsrisikoen ikke afvises, men det vurderes ikke at være i et omfang, så det overordnet ændrer arternes regionale status.

Hertil kommer, at der kan foretages en række tiltag, som kan forbedre forholdene for flagermusene i områder og således sikre en gunstig bevaringsstatus, eksempelvis ved at have flagermus venlig drift af de omkringliggende skove.

Miljøministeriet vurderer på denne baggrund samlet, at forbedringer af levesteder i områderne omkring testcentret vil kunne opveje den eventuelt begrænsede skade på bestande, der kan følge projektet. Forbedringerne har således til formål at styrke og udbygge eksisterende bestande.

4. Generel beskyttelse af fugle

En eventuel påvirkning af fugle uden for Natura 2000 områder skal vurderes ud fra de generelle beskyttelsesregler i fuglebeskyttelsesdirektivets art. 3. Denne regel forpligter medlemsstaterne til at foretage nødvendige foranstaltninger, hvis en ændring af levesteder for fugle har negativ virkning for bestandene. Fuglebeskyttelsesdirektivet rummer i art. 5 også en generel beskyttelse af fugles æg og reder mod forsætlige ødelæggelser eller beskadigelser samt en beskyttelse mod forsætlige forstyrrelser som kan have væsentlig negativ påvirkning af fuglebestande.

Der gælder ikke samme krav til at påvirkningen af levesteder uden for Natura 2000 områder skal kunne afvises som ved påvirkninger indenfor. Det vil i praksis sige, at der er rum for større fagligt skøn i administrationen af bestemmelserne.

De påvirkninger af fugle der kan være relevante er henholdsvis risikoen for kollisioner mellem fugle og vindmøller og direkte påvirkning af levesteder for fugle som følge af anlægsarbejdet (primært skovrydningen), herunder skade på æg og reder samt forstyrrelser samt vindmøllernes mulige barrierevirkning for fuglene således at fugles adgang til vigtige levesteder påvirkes væsentligt.

Risikoen for påvirkning af fuglearter ved kollision

Der er generel usikkerhed knyttet til vurdering af risikoen for kollisioner af fugle med meget store vindmøller og tilhørende master. Disse usikkerheder indgår i det konkrete projekt i Østerild i grundlaget for den samlede vurdering og beslutning af anlægget.

Det er vurderet, at de arter af gæs og svaner der findes i området erfaringsmæssigt generelt ikke synes, at kolliderer med vindmøller i nævneværdigt omfang, og at der ikke er grundlag for at vente større skadesvirkning for bestandene af gæs og svaner i området. Spanske undersøgelser har vist, at traner næppe i større omfang er sårbar overfor kollisioner med vindmøller.

I forhold til havørne, så findes der havørne i området og undersøgelser har vist, at der er en risiko for at havørne kolliderer med møller. Som følge af skovrydningen nedsættes imidlertid behovet for at passere området med møller. Samtidig er det vurderet, at uanset at møllerne på lokalt plan potentielt kan være en trussel mod havørne, er havørnen dog generelt i fremgang i Danmark.

Danmarks Miljøundersøgelser har i forhold til fugle på decideret træk oplyst, at området omkring Østerild ikke kan betegnes som et småfugle træk hot-spot, men at der kan være højere koncentrationer under forårstrækket ved bestemte vindretninger, hvor også større svæve-trækkere kan passere forbi. I forhold til fugles fourageringstræk mangler der viden om trækruter, hvilket vanskeliggør en sikker vurdering af kollisionsrisikoen.

Orbicon har opstillet en række anlægstekniske muligheder for at afværge kollisioner med blandt fugle i form af bemaling af møller, udformning af belysning og afmærkning af stålbarduner med kugler, vimpler etc. DMU har vurderet, at afmærkning af barduner vil kunne reducere kollisionsrisikoen om dagen, dog i en ukendt grad. I forhold til bemaling af vinger er der ikke en dokumenteret effekt.

På baggrund af de indhentede oplysninger er det er Miljøministeriets vurdering, at det er sandsynliggjort, at etableringen af testcenteret ikke vil medføre en sådan risiko for kollisioner, at det vil have betydning af for bestandene af fugle. I vurderingen er indgået, at selve skovrydningen nedsætter behovet for passage af området. Det er desuden indgået, der etableres tekniske afværgeforanstalt-

ninger i form af afmærkning af bardunerne til målemasterne med henblik på, at reducere kollisionsrisikoen til et minimum.

Risikoen for påvirkning af fuglearter som følge af barrierevirkning

Det er vurderet, at en placering ved Østerild Plantage alene vil have en ubetydelig indflydelse på fordelingen af fouragerende svaner, gæs og hjejler.

Risikoen for påvirkning af fuglearter som følge af skovrydning og øvrigt anlægsarbejde.

Rydningen af skov kan betyde, at der forsvinder levesteder for skovfugle, der er knyttet til disse områder. Det drejer sig helt overvejende om fuglearter, der er almindelig og vidt udbredte i Danmark, dog også natravn der er fåtallig på landsplan. I forhold til natravn fremgår det af VVM-redegørelsen, at skovrydning vil betyde, at ynglesteder vil forsvinde, men også at der i det åbne landskab der skabes vil blive skabt forbedrede fourageringsmuligheder, herunder natravne. Dette understøttes af en rapport om natravnen fra 2007, som fremhæver at blandt andet skabelse af flere lysåbne arealer har medført en fremgang for natravnen.

Havørnen overnatter i Østerild Plantage, og fouragerer i områderne syd og øst herfor. Skovrydningen vil kunne betyde, at overnatningsmuligheden for havørnen i Østerild Plantage forsvinder, men samtidig nedsættes behovet for passage af målemaster og vindmøller.

I forhold til mere almindelig skovfugle vurderes det, at en mindre lokal nedgang ikke vil have stor betydning set i en bestandsmæssig sammenhæng. Samtidig vil det åbne landskab der skabes som følge af rydningen give mulighed for, at en række fuglearter vil kunne vende tilbage til området.

I forhold til den mulige påvirkning af æg og reder samt forstyrrelser af fugle vil der ikke blive ryddet skov i yngletiden (1.marts – 15. juli). Det fremgår desuden af VVM'en, at selv om der i anlægsfasen kan forekomme forstyrrelser, så er der tale om forholdsvis kortvarige påvirkninger der ikke forventes at medføre vedvarende effekter.

På baggrund af de indhentede oplysninger er det Miljøministeriets vurdering, at det er sandsynliggjort, at etableringen af testcenteret ikke vil medføre en sådan risiko for påvirkning af levesteder, at det vil have betydning for bestandene af fugle. På baggrund af bl.a. begrænsningerne i hvornår der foretages skovning vurderes det, at de generelle beskyttelsesregler i forhold til æg og reder samt forsætlige forstyrrelser af fugle overholdes.

Bilag 1 Oversigt over dokumenter med vurderinger af evt. konsekvenser for arter og naturtyper ved etablering af nationalt testcenter for vindmøller i Østerild (reference i parentes)

Miljøministeriet: VVM-redegørelse for nationalt testcenter for vindmøller. December 2009 (VVM)

Hans J. Baagøe: Notat om flagermus i Thy – og vindmøller. Notat af 7. februar 2010 fra Statens Naturhistoriske Museum (Baagøe 1).

Orbicon/Leif Hansen: Vedr. forekomsten af gæs m.v. i forbindelse med VVM for nationalt testcenter, Thisted Kommune. Notits af 11. februar 2010 (Orbicon 1).

Miljøministeriet: Forslag til lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild, 9. april 2010 (L 206).

Hans J. Baagøe: Vindmølleprojektet ved Østerild i Thy i relation til flagermus. Notat af 6. maj 2010 fra Statens Naturhistoriske Museum. (Baagøe 2)

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU): Angående mulig påvirkning af arter og naturtyper ved evt. etablering af national prøvestation for vindmøller på eller nær Kallesmærsk Hede, øst for Ringkøbing Fjord (Stauning) og i Østerild Plantage. Notat af 7. maj 2010 (DMU).

Skov- og Naturstyrelsen: Oversigt over afværgeforanstaltninger. Notat af 19. april 2010. Bilag til miljøministerens svar af 18. maj 2010 på spørgsmål 6 og 7 i forbindelse med behandling af lovforslag L 206 (SNS 1).

Orbicon/Leif Hansen: Afværgeforanstaltninger i forhold til næringsstofudvaskning fra skovrydningsarealer til EU habitatområder i forbindelse med etablering af Nationalt Testcenter, Østerild. Notat af 12. maj 2010 (Orbicon 2).

Orbicon/Leif Hansen: Bilag IV-arter i projektområde for Nationalt Testcenter i Østerild. Notat af 15. maj 2010 (Orbicon 3).

Skov- og Naturstyrelsen: Oversigt over arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (kort og liste). Udarbejdet i fællesskab med Thisted Kommune. 10. maj 2010 (SNS 2).

Orbicon/Leif Hansen: Overslag – afværge- og overvågningsforanstaltninger vedr. natur og miljø. Notat af 20. januar 2010 (Orbicon 4)

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU): Vedr. afværgeforanstaltninger for fugle i relation til vindmøller og barduner til målemaster (DMU 2)

Skov- og Naturstyrelsen: Tilrettelæggelse af skovrydning med henblik på at reducere udvaskningen af næringsstoffer til grundvand, grøfter og vandløb. Notat af 25. marts 2010 (SNS 3)

[Jensen, Niels Odder: Bestanden af natravn i Thy 1995-2007 og dens fremtid i naturnær skovdrift. DOFT 104. årgang, nr. 1.]

